

1. Czy osoba bezrobotna zarejestrowana w PUP może być uczestnikiem projektu?

W ramach Poddziałania 1.2.1 POWER, zgodnie z zapisami regulaminu konkursu osoba bezrobotna zarejestrowana w PUP nie może być uczestnikiem projektu.

Projekt może być natomiast skierowany do osób bezrobotnych (w tym długotrwale) definiowanych zgodnie z def. BAEL pod warunkiem, że nie są one osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne w PUP. Zgodnie z definicją BAEL do tej grupy osób kwalifikują się również osoby, które podejmują samodzielnie lub za pośrednictwem innych instytucji niż PUP, działania zmierzające do podjęcia zatrudnienia (np. poszukują pracy) w tym przez czas, co najmniej 6 lub 12 miesięcy (długotrwale bezrobotni w zależności od grupy wiekowej). Jako potwierdzenie przynależności do tej grupy osób, co do zasady, wystarczy oświadczenie uczestnika o przynależności do grupy osób bezrobotnych oraz dodatkowe oświadczenie o niezarejestrowaniu w PUP.

2. Czy w ramach kryterium premiującego nr 2 wnioskodawca powinien podać z nazwy pracodawców, z którymi podejmie współpracę, czy też współpraca ta może zostać nawiązana już na etapie realizacji projektu np. w ramach zadania pośrednictwa pracy?

Co w przypadku, gdy pracodawcy, którzy zadeklarowali współpracę wycofają się na etapie realizacji projektu? Czy można ich zastąpić ich nowymi podmiotami?

Czy koszty przeszkolenia osoby bez zatrudnienia zgodnie z zapotrzebowaniem konkretnego pracodawcy, który następnie zatrudni taką osobę (już poza projektem) będą stanowić dla tego pracodawcy pomoc publiczną?

Jaką formę (rodzaj umowy, wymiar czasu pracy, poziom wynagrodzenia) powinno mieć zatrudnienie uczestników u pracodawców na okres min. 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie?

Nawiązanie współpracy z pracodawcami, o której mowa w treści kryterium premiującego nr 2 musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, przy czym nie musi być potwierdzone sformalizowanym dokumentem. Wnioskodawca jednak powinien dla własnego bezpieczeństwa posiadać takie porozumienie – chociażby z uwagi na wypadek rezygnacji wskazanych we wniosku podmiotów. Wnioskodawca we wniosku oświadcza, że informacje w nim zawarte są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym – w tym informacje o zawartych porozumieniach. Najlepszym rozwiązaniem jest wskazanie ich we wniosku z nazwy, przy czym dopuszczalnym jest również ich scharakteryzowanie

(w przypadku ich większej ilości) w taki sposób, aby można było jednoznacznie stwierdzić, że dany pracodawca jest podmiotem, z którym zawarto porozumienie (samo określenie branży zwłaszcza szerokiej bez jej umiejscowienia w obszarze to zbyt mało), podobnie jak nie będzie możliwości zmiany wskazanych pracodawców na innych.

Co do zasady koszty szkolenia uczestników projektu pod potrzeby pracodawców realizowane w stosunku do osób nie będących jego pracownikami, nawet jeśli finalnie podejmą u niego zatrudnienie nie stanowią pomocy publicznej ani pomocy de minimis.

Wskazane w treści kryterium zatrudnienie uczestników u pracodawców na okres min. 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie powinno być zrealizowane na zasadach określonych w samej treści i uzasadnieniu do kryterium tj. na min. 6 miesięcy w postaci umowy o pracę lub na umowę cywilnoprawną.

3. Czy staże i praktyki mogą odbywać się w stowarzyszeniu?

Staże i praktyki zawodowe oferowane w projektach mogą być, co do zasady, realizowane u dowolnych pracodawców w tym w organizacjach pozarządowych.

4. Czy zastosowanie w ramach typu operacji 1 spójnika "LUB" (kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy... LUB poradnictwo zawodowe...) oznacza, że w projekcie można zastosować tylko jedną z dwóch wskazanych form wsparcia czy też można zaplanować oba te działania - pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe w ramach projektu?

Wskazany w regulaminie spójnik 'lub' nie ma charakteru wykluczającego i w projekcie można zaplanować pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

5. Czy zapisy w ramach typu operacji 1 : "kompleksowe i INDYWIDUALNE..." oznaczają, że pośrednictwo pracy, a także poradnictwo zawodowe mogą być realizowane tylko w formie indywidualnej? Czy w przypadku poradnictwa zawodowego można zastosować w projekcie również/zamiennie wsparcie w formie grupowej?

Co do zasady pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe powinno być realizowane indywidualnie. Ewentualne zastosowanie formy grupowej pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego (jeśli w jakiś sposób jest możliwe i efektywne) wymaga dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień, których zasadność oceni ekspert oceniający wnioski o dofinansowanie.

6. Czy w ramach typu operacji 5 (instrumenty i usługi skierowane do osób niepełnosprawnych) Wnioskodawca zobligowany jest do zapewnienia osobom niepełnosprawnym objętym wsparciem projektowym zarówno usług asystenta, jak i doposażenia stanowiska pracy? Czy jest możliwe zastosowanie tylko jednej, wybranej formy wsparcia, np. tylko usług asystenta bądź jeszcze innej formy pomocy spoza ww.?

Zatrudnienie asystenta osoby niepełnosprawnej i doposażenie stanowiska pracy są to przykłady usług, którymi można objąć osoby niepełnosprawne, co nie oznacza, że zawsze należy zastosować je w projekcie. Możliwe jest zastosowanie tylko jednej, wybranej formy wsparcia także innej niż wyżej wymienione.

7. W ramach szczegółowego kryterium dostępu 2 wskazano, że: wsparcie (...) ma się opierać na co najmniej trzech elementach indywidualnej i kompleksowej pomocy (dwa z nich wskazane w typie projektów jako obligatoryjne (...)). Proszę o potwierdzenie, że jako obligatoryjne elementy pomocy należy rozumieć formy wsparcia z typu operacji 1, czyli: identyfikację potrzeb osób młodych... oraz -kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy lub poradnictwo zawodowe?

Jako obligatoryjne elementy pomocy należy rozumieć formy wsparcia z typu operacji 1, czyli: - identyfikację potrzeb osób młodych... oraz -kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy lub poradnictwo zawodowe.

8. W jaki sposób definiują Państwo "wysoką ofertę kształcenia", o której mowa w szczegółowym kryterium dostępu 4? Czy jako tego typu ofertę można rozumieć m.in. ofertę w postaci szkoleń umożliwiających nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji?

Jako "wysoką ofertę kształcenia", można rozumieć ofertę w postaci szkoleń umożliwiających nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji pod warunkiem (zgodnie z pełnym zapisem kryterium), że wskazane w pytaniu szkolenia zostały „indywidualnie zidentyfikowane jako konieczne do poprawy sytuacji na rynku pracy lub uzyskania zatrudnienia przez osobę obejmowaną wsparciem”. Szkolenie takie będzie prowadziło do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem i każdorazowo będzie to weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego sprawdzenia przyswojonej wiedzy np. w formie egzaminu przeprowadzonego przez uprawnioną do tego instytucję.

9. Czy w ramach konkursu dopuszczają Państwo jednoczesne spełnienie przez projekt kryterium premiującego 6 i 7 (wskazane w obu kryteriach powiaty wzajemnie się wykluczają)?

W praktyce nie jest możliwym sięgnięcie w projekcie o punkty premiujące za spełnieniu obu ww. kryteriów.

10. Kto może być Partnerem w ramach przedmiotowego konkursu? Czy wybór Partnera jest ograniczony np. do katalogu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie projektu (zgodnie z listą na str. 14 Regulaminu)?

Co do zasady partnerem w projekcie może być dowolny podmiot (również spoza katalogu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie) jeżeli jego uczestnictwo w projekcie jest niezbędne do osiągnięcia jego założeń, a partner wniesie własne zasoby do projektu.

11. Jak należy rozumieć zapisy kryterium dostępu 1 w odniesieniu do statusu zawodowego uczestników? Czy poza osobami z kategorii NEET biernymi zawodowo, które wprost wpisują się w przedmiotowe kryterium, wsparciem projektowym można objąć również osoby bezrobotne, ale niezarejestrowane w urzędach pracy (osoby bezrobotne wg BAEL)?

Poza osobami z kategorii NEET biernymi zawodowo w projekcie można objąć wsparciem również osoby bezrobotne (z wyłączeniem zarejestrowanych w PUP) zgodnie z definicją BAEL.

12. Czy z uwagi na specyfikę projektu, w którym nie planuje się działań np. z zakresu dostosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, Wnioskodawca ma obowiązek uwzględniania właściwego wskaźnika ze WLWK (wartość docelowa wskaźnika 0)?

Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić tylko te wskaźniki, które są adekwatne do wsparcia zaplanowanego w projekcie. Jeśli specyfika projektu nie jest zbieżna (nie znajduje odzwierciedlenia) w danym wskaźniku WLWK projektodawca może go nie uwzględniać w projekcie.

13. Jaką jednostkę miary (% czy osoby) należy przyjąć do pomiaru wskaźników efektywności zatrudnieniowej?

Określając wskaźnik efektywności zawodowej najbardziej precyzyjnym będzie określenie go poprzez wskazanie ilości osób, które przełożą się na co najmniej minimalną wymaganą wartość % (bez zaokrąglania w górę).

Biorąc pod uwagę, że określone w treści kryterium progi oznaczają minimalny wymagany do osiągnięcia poziom realizacji wskaźnika, przy wyliczeniach zawsze należy stosować zaokrąglenia do góry, np. matematycznie wyliczony wskaźnik na poziomie 21,1 osób wskazuje na konieczność zrealizowania wskaźnika dla 22 osób.

14. Czy kryterium dostępu 10 (złożenie nie więcej niż 1 wniosku o dofinansowanie) dotyczy jedynie Wnioskodawcy czy także Partnera/ów projektu?

Ograniczenie do nie więcej niż 1 wniosku o dofinansowanie dotyczy tylko Projektodawcy/Wnioskodawcy (Lidera w przypadku projektów składanych w partnerstwie).

15. Czy IOK ma jakieś oczekiwania lub rekomendacje dot. przypisywania do każdego z zadań lub każdej formy wsparcia co najmniej po jednym ze wskaźników rezultatu i produktu?

Do działań merytorycznych realizowanych w ramach projektu należy przypisać co najmniej po jednym wskaźniku rezultatu i produktu.

16. Czy prawidłowym rozwiązaniem jest założenie w ramach kryteriów rekrutacji przyznawanie określonej dodatkowej liczby pkt za przynależność do danej kategorii/grupy osób (kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z obszarów wiejskich itp.) - mając na względzie planowane w ramach projektu założenia co do minimalnych ilości osób przynależących do wskazanych kategorii/ grup?

Przykładowo: Czy można zastosować następujący opis:

KRYTERIA PREMIUJĄCE (skorelowane z założeniami projektowymi co do minimalnych ilości osób przynależących do wskazanych kategorii/grup):

- kobieta – 5 punktów
- osoba niepełnosprawna – 5 punktów
- osoba o niskich kwalifikacjach – 3 punkty
- osoba długotrwale bezrobotna – 3 punkty etc.

Punkty premiujące będą sumowane. Do projektu będą przyjmowane osoby, które otrzymają najwyższą liczbę punktów za spełnienie ww. kryteriów. Czy też należy zastosować inne rozwiązanie? Jeśli tak to jakie są rekomendacje IOK w tym zakresie?

Wskazany sposób rekrutacji może być uznany za poprawny , przy czym na tym etapie IOK nie może dokonać oceny jego poprawności. Ocenę taką przeprowadzą członkowie KOP po zapoznaniu się z całością zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.

17. Czy IOK ma jakieś oczekiwania lub rekomendacje dot. minimalnej frekwencji, której powinniśmy żądać od uczestnika projektu celem zakwalifikowania/uznania, iż dany uczestnik zakończył daną formę wsparcia? Jeśli tak, to jaki dokument to reguluje? Jeśli nie ma takiego dokumentu/wytycznych, to czy dopuszczalnym i prawidłowym jest następujące założenie:

- *minimalny poziom frekwencji na stażu pozwalający na zrealizowanie programu stażu powinien wynosić 60% (oczywiście w ramach pozostałych 40% kwalifikowane są wyłącznie nieobecności usprawiedliwione na podstawie zwolnienia lekarskiego - L4), nieobecności nieusprawiedliwione będą podstawą do rozwiązania umowy zawartej z uczestnikiem; minimalny wymagany poziom frekwencji (aktywnego uczestnictwa) na stażu wynika z czasu jego trwania - 4-6 miesięcy;*
- *minimalny poziom frekwencji na szkoleniu pozwalający na wydanie zaświadczenia o ukończeniu szkolenia powinien wynosić 80% (oczywiście w ramach pozostałych 20% kwalifikowane są wyłącznie nieobecności usprawiedliwione na podstawie zwolnienia lekarskiego - L4), nieobecności nieusprawiedliwione będą podstawą do rozwiązania umowy zawartej z uczestnikiem.*

Ustalenie dopuszczalnego poziomu usprawiedliwionych nieobecności na zajęciach realizowanych w ramach projektu dokonuje samodzielnie podmiot realizujący projekt (np. w formie wewnętrznych regulaminów) uwzględniając np. specyfikę grupy docelowej oraz oferowanego wsparcia. Jednocześnie zgodnie z zapisami zawartymi w zał. nr 9 do Regulaminu konkursu – *Minimalny standard usług i stawek* wskazano, że w przypadku realizacji staży beneficjent może pozbawić uczestnika możliwości jego kontynuowania w przypadku, gdy łączny okres udokumentowanej niezdolności do pracy w czasie jego odbywania wyniesie więcej niż 60 godzin.

18. Czy w ramach projektów służących realizacji staży zawodowych możliwe jest nabycie środków trwałych będących wyposażeniem stanowiska pracy stażysty lub pokrycie kosztów amortyzacji środków trwałych będących własnością projektodawcy, który to sprzęt stanowi niezbędne wyposażenie stanowiska pracy stażysty?

W ramach projektu nie ma możliwości sfinansowania zakupu i amortyzowania środków trwałych, które posłużą stworzeniu stanowiska pracy, na którym będzie realizowany staż (można jedynie sfinansować koszty materiałów, które zostaną zużyte w trakcie realizowanego stażu).

19. Czy w ramach kosztów bezpośrednich można ująć wynagrodzenie Specjalisty ds. szkoleń, którego rolą będzie nadzór nad realizowanymi w projekcie szkoleniami? Czy też koszt wynagrodzenia takiej osoby należy przewidzieć w ramach kosztów pośrednich?

Wynagrodzenie Specjalisty ds. szkoleń, którego rolą będzie nadzór nad realizowanymi w projekcie szkoleniami, jest typowym zadaniem związanym z koordynacją/organizacją projektu, który może być ponoszony tylko w ramach kosztów pośrednich.

20. Czy w ramach projektu można zakładać przeprowadzanie egzaminów poprawkowych dla uczestników? Możliwość założenia egzaminów poprawkowych będzie mieć bezpośrednie przełożenie na osiągnięte przez uczestników rezultaty w postaci nabytych kwalifikacji potwierdzonych certyfikatem po zdaniu egzaminu. Czy taki koszt jest będzie kwestionowany przez IOK na etapie oceny merytorycznej wniosku?

Na tym etapie IOK nie może dokonać oceny poprawności/zasadności uwzględnienia w budżecie projektu kosztów realizacji egzaminów poprawkowych. Ocenę taką przeprowadzą członkowie KOP po zapoznaniu się z całością zapisów wniosku o dofinansowanie projektu uwzględniając np. specyfikę grupy docelowej oraz oferowanego wsparcia.

21. Zgodnie ze szczegółowym kryterium dostępu uczestnikami projektu są osoby młode z obszaru województwa dolnośląskiego niezarejestrowane w urzędach pracy, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w wieku 15-29 lat bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu – tzw. młodzież NEET z wyłączeniem grupy określonej w SZOOP dla trybu konkursowego w Działaniu 1.3 / Poddziałaniu nr 1.3.1” (rozdział II pkt. 2) ponadto zgodnie z kryterium premiującym nr 4 w przypadku gdy „Projekt jest skierowany do osób młodych, w tym zakłada 7% udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby osób objętych wsparciem w ramach projektu.” Projektodawca może wówczas uzyskać dodatkowe 6 pkt. Jaką definicję w zakresie osoby długotrwale bezrobotnej niezarejestrowanej w urzędzie pracy Projektodawca powinien stosować na potrzeby realizacji projektu (dla prawidłowości kwalifikowalności uczestnika, tym samym kosztów projektowych)? Czy osoba, która złoży oświadczenie iż, pozostaje bez pracy (w zależności od wieku przez okres 6 lub 12 miesięcy) oraz ponadto jest gotowa podjąć zatrudnienie i poszukuje pracy lecz nie jest zarejestrowana w urzędzie pracy zalicza się do osoby długotrwale bezrobotnej niezarejestrowanej w urzędzie pracy?

Uczestnikiem projektu jako długotrwale bezrobotna może być osoba nieuczestnicząca w kształceniu i szkoleniu, która złoży oświadczenie iż, pozostaje bez pracy (w zależności od wieku przez okres 6 lub 12 miesięcy) oraz jest gotowa podjąć zatrudnienie i poszukuje pracy lecz nie jest zarejestrowana w urzędzie pracy.

22. W związku z tym, że do kosztów rozliczanych na podstawie uproszczonych metod nie stosuje się zasady konkurencyjności, o której mowa w rozdziale 6.5.3 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*, a koszty te uznaje się jako „poniesione” (zgodnie z rozdziałem 6.6.2 wytycznych), to czy w przypadku gdy dane koszty rozliczane są metodą uproszczoną (zarówno bezpośrednio jak i pośrednio), a dany koszt przekracza kwotę 20 tys. złotych netto Beneficjent jest zobowiązany do zastosowania procedury, o której mowa w rozdziale 6.2 wytycznych?

W przypadku projektów finansowanych z EFS w zakresie rozliczania wydatków na podstawie uproszczonych metod obowiązujące są zapisy, zawarte w rozdz. 8.6 Wytycznych, a beneficjent nie jest zobowiązany do stosowania procedur (powiązanych z rozliczaniem wydatków w ramach uproszczonych metod) określonych w rodz. 6.2 Wytycznych

23. Czy rozdział 6.16 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków dotyczy tylko i wyłącznie personelu wskazanego w kosztach bezpośrednich czy także personelu w sytuacji, gdy projekt rozliczany jest na podstawie uproszczonych metod?

Zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* zapisy dotyczące kosztów angażowania personelu (podrozdział 6.16) dotyczą jego angażowania w ramach kosztów bezpośrednich, w tym także w przypadku projektów rozliczanych na podstawie metod uproszczonych. Zapisy te nie mają jednak zastosowania w przypadku personelu ujętego w kosztach pośrednich za wyjątkiem zapisów pkt 7 tego podrozdziału.

24. Wg rozdziału II pkt. 7 *Regulaminu konkursu* w przypadku zlecenia usług wybór wykonawcy nastąpić musi zgodnie z zasadą konkurencyjności lub procedurą zamówień publicznych. Czy w przypadku, gdy Beneficjent nie jest zobowiązany do stosowania ustawy PZP tylko zasady konkurencyjności, to czy w przypadku gdy kwota usługi zleczonej nie przekracza kwoty według której istnieje obowiązek stosowania zasady konkurencyjności (tj. usługa poniżej kwoty 50 tys zł netto), nadal na Beneficjencie spoczywa wybór wykonawcy do realizacji usługi zleczonej wg zasady konkurencyjności?

Zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* (rozdz.6.2 pkt.4) W przypadku wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), oraz w przypadku zamówień publicznych, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy, o których mowa w podrozdziale 6.5 *Wytycznych*, istnieje obowiązek dokonania i udokumentowania rozeznania rynku co najmniej poprzez upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub innej powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych w celu wybrania najkorzystniejszej oferty.

25. Wg rozdziału III pkt. 2 ppkt. 12 *Regulaminu konkursu* oraz zapisów rozdziału 6.10 ppkt. 6 lit. c *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności* „w ramach wolontariatu nie może być wykonywana nieodpłatna praca dotycząca zadań, które są realizowane przez personel projektu dofinansowany w ramach projektu”. W związku z niejasnościami występującymi w zakresie interpretacji przez różne instytucje zapisów jak należy traktować/utożsamiać stwierdzenie „zadania”?

a) Czy chodzi o tożsame/identyczne czynności wykonywane przez również inne osoby?

TAK, np. powtarzanie się ich w zakresie czynności

b) Czy chodzi o realizację zadań/czynności w zakresie jednego obszaru np. obsługa projektu pomimo występowania kilku stanowisk?

NIE pod warunkiem, że nie dochodzi do wykonywania tych samych czynności

26. Czy jest możliwa sytuacja, że Beneficjent wnosi wkład własny w postaci wolontariatu poprzez realizację zajęć/szkoleń tylko w jednym zakresie (1 moduł), a pozostałe są dofinansowane w ramach projektu?

Tak, wkład własny może zostać wniesiony na realizację szkoleń tylko w jednym zakresie.

27. Czy jest możliwa sytuacja, że Beneficjent wnosi wkład własny w ramach kosztów pośrednich poprzez czynności Asystenta Koordynatora, zaś wynagrodzenie pozostałego zespołu obsługi projektu (personelu zarządzającego) tj. Koordynator Projektu, Specjalista ds. rekrutacji czy Specjalista ds. rozliczeń są dofinansowane w ramach projektu?

Tak, pod warunkiem, że nie dochodzi do wykonywania tych samych czynności

28. Czy w celu spełnienia kryterium premiującego nr 6 lub 7 wsparciem należy objąć wszystkie wymienione w kryterium 6 lub 7 powiaty, czy też wystarczające jest skierowanie wsparcia do mieszkańców minimum jednego z wymienionych w kryt. 6 lub 7 powiatów?

W celu spełnienia kryterium premiującego nr 6 lub 7 wsparciem należy objąć uczestników projektów będących mieszkańcami co najmniej jednego z powiatów wymienionych w treści kryterium (odpowiednio 7 lub 8). Jednocześnie aby kryterium uznano za spełnione projekt taki nie może zakładać, że jego uczestnikami będą równocześnie osoby będące mieszkańcami innych powiatów niż tych wymienionych w treści kryterium.

29. Na stronie <http://kwalifikacje.praca.gov.pl/> jest wiele szkoleń, które nie mają określonej liczby godzin szkoleniowych albo są szkolenia na które przypada 2000 godzin szkoleniowych. Mając na uwadze koszt przewidziany na jednego uczestnika możliwość realizacji szkolenia w takiej liczbie godzin jest niemożliwa. Czy możliwa jest realizacja tylko części modułów? Potwierdzenie nabycia kwalifikacji w mniejszej ilości godzin byłoby potwierdzane egzaminem.

W ramach projektu można zaplanować realizację tylko takich szkoleń i tylko w takim zakresie w jakim będzie możliwe ich sfinansowanie i efektywne zrealizowanie, a następnie możliwym będzie przeprowadzenie egzaminu potwierdzającego nabycie kwalifikacji i umiejętności. W związku z powyższym w przypadku gdy standardy nie określają z góry ilości godzin, to na projektodawcy spoczywa obowiązek ich określenia, w takiej ilości, aby osiągnąć efekt końcowy w postaci uzyskania kwalifikacji i kompetencji przez uczestnika projektu. Możliwa jest realizacja części modułów szkoleniowych pod warunkiem, że będzie to wystarczające dla potwierdzenia nabytych kwalifikacji i kompetencji.